

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 372/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Fakultnej nemocnice AGEL Skalica a.s.**, Koreszkova 7, Skalica, IČO 44 444 761, zastúpenej Advokátska kancelária Martin Petruľák s. r. o., Fedákova 1940/2, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21Co/14/2024 z 28. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. marca 2025 v znení jej doplnenia z 31. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým rozsudkom krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu v časti výroku III, ktorým bol potvrdený výrok II rozsudku Okresného súdu Senica sp. zn. SI-2C/3/2021 zo 17. augusta 2023, a priznanie náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom okresným súdom vo veci žaloby o náhradu škody na zdraví a náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej sa proti sťažovateľke ako žalovanej domáhala žalobkyňa v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela v dôsledku pádu vo vestibule nemocnice, ktorú prevádzkuje sťažovateľka.

3. Okresný súd rozsudkom zo 17. augusta 2023 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobkyni 7 698,80 eur z titulu náhrady škody na zdraví (výrok I), povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy (výrok II) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III), pričom

súčasne rozhodol o tom, že žalobkyňa má proti sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok IV).

4. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo odvolacie konanie o odvolaní intervenienta zastavené (výrok I), odvolanie sťažovateľky proti výroku III rozsudku okresného súdu zo 17. augusta 2023 odmietnuté (výrok II) a citovaný rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I, II a IV potvrdený (výrok III). Súčasne bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov odvolacieho konania (výroky IV, V a VI).

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka namieta ústavnú neudržateľnosť výlučne vo vzťahu k odôvodneniu týkajúcemu sa priznania náhrady nemajetkovej ujmy (duševné útrapy, obmedzenie bežných činností v domácnosti, obmedzenie bežných voľnočasových, športových a spoločenských aktivít a trvalý charakter následkov úrazu).

6. V konkrétnostiach argumentuje popretím účelu zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“).

7. Sťažovateľka analyzuje predchádzajúcu právnu úpravu, podľa ktorej sa pri určovaní náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „SSU“) bral do úvahy aj zásah do rodinného života (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/49/2012 z 28. novembra 2013).

8. Za ústavne konformný výklad ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z. považuje taký, podľa ktorého náhrada za SSU pokrýva aj bežné a predvídateľné následky, ktoré poškodenie zdravia vyvolalo, a to aj v osobnom, psychickom, rodinnom a spoločenskom živote. Vyplýva to z dôvodovej správy, porovnania predchádzajúcej a súčasnej právnej úpravy, ako aj z účelu a zo systematiky citovaného zákona.

9. Vo veci konajúci odvolací súd prekročil ústavné limity interpretácie zákonov, keďže z rozsahu náhrady za SSU vyčlenil následky, ktoré s ohľadom na znenie citovaného zákona spadajú pod bežné životné úkony a ktoré majú byť zahrnuté pod SSU. Za rovnaký zásah tak došlo k priznaniu dvoch náhrad (náhrady za SSU a náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv), čo porušuje zásadu *ne bis in idem*.

10. Odvolací súd obišiel priestor vymedzený mu zákonom a skutkové okolnosti svojou povahou podraditeľné pod SSU podradil pod zásah do ochrany osobnosti. Uvedeným spôsobom došlo k faktickej novelizácii zákona.

11. Sťažovateľka atakuje ústavnoprávne nesprávny výklad právneho názoru, ktorý bol vyslovený najvyšším súdom v rozsudku sp. zn. 7Cdo/65/2013 z 28. mája 2014 (R 1/2015), zo strany odvolacieho súdu. Citované rozhodnutie najvyššieho súdu je potrebné vykladať v zmysle, že náhrada za SSU v konkrétnom prípade nemusí zahŕňať všetky zásahy do dôstojnosti, osobného

a rodinného života poškodeného, a nie v tom zmysle, že náhrada za SSU nezahŕňa žiadne zásahy do súkromného a rodinného života. Podľa sťažovateľky citované rozhodnutie najvyššieho súdu stanovuje podmienky, ktoré musia byť kumulatívne splnené pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy: zásah v psychickej sfére poškodeného (i), zásah nie je pokrytý náhradou za bolesť a SSU (ii), intenzita zásahu odôvodňuje priznanie zadosťučinenia v peniazoch (iii).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka ústavnej neudržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý prekročil vymedzené hranice interpretácie zákonov, pričom dospel k záveru, ktorý nerešpektuje účel zákona č. 437/2004 Z. z. a odkláňa sa od rozhodnutia najvyššieho súdu R 1/2015.

13. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. V úvodnej časti tohto rozhodnutia sa ústavný súd zaoberal splnením procesných podmienok na uplatnenie svojej právomoci vo veci konať, a to s ohľadom na skutočnosť, že predmetom preskúmania je rozhodnutie odvolacieho súdu. Berúc do úvahy argumentačný obsah ústavnej sťažnosti (predovšetkým bod 12 tohto uznesenia), ústavný súd konštatuje, že jej podstatou je nesprávne právne posúdenie veci, a to z dôvodu, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky týkajúcej sa konkurencie inštitútov náhrady za SSU a náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (R 1/2015). Vzhľadom na ústavnou sťažnosťou napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy (v konkrétnych okolnostiach veci ide o priznanú sumu náhrady za nemajetkovú ujmu 1 000 eur), sťažovateľka v ústavnej sťažnosti oprávnené argumentuje neprípustnosťou dovolania pre nesprávne právne posúdenie z dôvodu existencie majetkového cenzu [§ 422 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku], čo zároveň odôvodňuje uplatnenie právomoci ústavného súdu vo veci konať a rozhodnúť.

15. Aj keď sa nosná námietka sťažovateľky izoluje na nesprávne právne posúdenie veci v kontexte predmetu konania vo veci ústavnej sťažnosti, ktorým je porušenie práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, ústavný súd už notoricky zdôrazňuje, že pri uplatnení svojej právomoci nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom, ktorých rozhodnutie preskúmava. Jeho úlohou preto nie je preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov príslušnej interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

16. Z uvedeného dôvodu sa ústavný súd bez ambície zasahovať do výkonu právomoci dovolacieho súdu, ktorému výhradne patrí posúdenie toho, či pri rozhodovaní odvolacieho súdu došlo k odklonu

od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, zaoberal posúdením relevantnej časti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu záruk obsiahnutých v práve na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie.

17. Nosnou námietkou sťažovateľka brojí proti výkladu vo veci aplikovaných zákonných ustanovení, ktoré nesledujú účel zákona č. 437/2004 Z. z. a nekorešpondujú ani so závermi obsiahnutým v rozhodnutí najvyššieho súdu R 1/2015. Námietku sťažovateľky je potrebné odmietnuť.

18. Konkurencia inštitútov náhrady za SSU a náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv bola predmetom recentnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu, ktorý v tomto smere zdôraznil, že jednotlivé čiastkové nároky odškodnenia za SSU a náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnosti fyzickej osoby sú hodnotené na základe sčasti totožných, resp. príbuzných skutkových okolností, čo môže zvädzať k ich stotožňovaniu. Ide však o odlišné nároky, pri ktorých sa nevyklučuje situácia, že s určitým skutkovým javom bude spojený vznik oboch takýchto nárokov (m. m. I. ÚS 22/2024).

19. V rozhodnutí najvyššieho súdu R 1/2015, z ktorého záverov vychádzal ústavný súd aj v už zmieňovanej veci sp. zn. I. ÚS 22/2024, pritom bolo zdôraznené, že premisa, podľa ktorej rámec špeciálnej úpravy odškodnenia ujmy na zdraví zahŕňa v sebe aj ochranu dôstojnosti osoby a práva na súkromný a rodinný život, nemá oporu v platnej právnej úprave odškodnenia ujmy na zdraví (zákon č. 437/2004 Z. z.). Najvyšší súd v citovanom rozhodnutí akcentoval, že zo žiadnych ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z. nemožno vyvodiť, žeby sa náhrada za bolesť a SSU poskytovali aj za ujmu, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti (dôstojnosť a právo na súkromný a rodinný život). Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv je dosiahnuť vyváženosť miery ujmy na hodnotách ľudskej dôstojnosti a vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť ochranu osobnosti fyzickej osoby. Zmyslom náhrady ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok do telesnej (fyzickej) integrity je poskytnutie relatívnej náhrady za ujmu spôsobenú poškodením zdravia, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho dôsledkov, resp. za ujmu na zdraví, ktorá má preukázateľne nepriaznivé následky na životné úkony poškodeného a na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Nároky na náhradu za SSU a na náhradu za zásah do osobnostných práv treba preto dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje (R 1/2015, m. m. I. ÚS 22/2024).

20. V konkrétnych okolnostiach veci krajský súd v napadnutom rozsudku vyzdvihol tie časti rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorých sa súd prvej inštancie podrobne zaoberá tvrdením žalobkyne (poškodenej) týkajúcim sa jej prežívania a pocitov, ako aj spôsobu a intenzity zásahu následkov úrazu do jej osobného a rodinného života a zároveň aj vyhodnotením vykonaného dokazovania k uvedenému nároku (svedecké výpovede a listinné dôkazy v podobe lekárskeho správ). Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie o tom, že následky úrazu, ktorý žalobkyňa utrpela, sa prejavujú v oblasti súkromného a rodinného života v dôsledku obmedzení v pohybe, pre ktoré sa trápí a pre ktoré sa vnútorne uzavrela a stala sa z nej podráždená bytosť odmietajúca spoločenský život, pričom zranenie je trvalého charakteru a bude mať dôsledky aj do budúcnosti. Intenzitu zásahu do rodinného a súkromného života odôvodňujúcu priznanie nemajetkovej ujmy

okresný súd podporil skutočnosťami zrelého veku poškodenej, jej rodinného prostredia (poškodená ako partnerka a matka zdravotne postihnutého dieťaťa, o ktoré sa osobne stará).

21. Z už citovaných častí napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že tento sa náležitým spôsobom zaoberal všetkými skutočnosťami rozhodujúcimi pre posúdenie ujmy na zdraví a jej premietnutia do psychickej sféry poškodenej, ako aj do jej postavenia predovšetkým v rodine, ale aj v spoločnosti ako takej (bod 20 tohto uznesenia). Citovaná časť napadnutého rozsudku podľa názoru ústavného súdu predstavuje dostatočný a výstižný podklad na záver o tom, že odvolací súd sa pri rozhodovaní vo veci sťažovateľky právnymi názormi vyjadrenými v rozhodnutí najvyššieho súdu R 1/2015, podporenými recentnou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu riadil, pričom aplikácia týchto záverov na konkrétne okolnosti veci nedovoľuje prijať záver o tom, že rozhodnutím odvolacieho súdu došlo k porušeniu práv sťažovateľky na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie.

22. Právne závery odvolacieho súdu pri rozhodovaní vo veci náhrady nemajetkovej ujmy sa nachádzajú v interpretačných a aplikačných medziach právneho názoru najvyššieho súdu vyjadreného v R 1/2015, pričom neprekračujú ústavné limity vo veci aplikovaných právnych noriem a neporušujú ani zásadu *ne bis in idem*, pokiaľ vychádzajú z premisy, podľa ktorej paušalizovaná náhrada škody na zdraví, ktorá plní reparačnú funkciu pre poškodeného, nemôže postihovať celú, v dôsledku neoprávneného zásahu do osobnostnej integrity stálu ujmu na osobnosti fyzickej osoby, ktorá, naopak, plní funkciu preventívno-sankčnú.

23. S prihliadnutím na už uvedené predbežné závery ústavného súdu k námietkam sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadny nedostatok majúci charakter porušenia práva na spravodlivé súdne konanie, ktorý by odôvodňoval zásah do napadnutého rozsudku krajského súdu. Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu k výroku o náhrade za nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla bezprostredne v súvislosti so zásahom do osobnostných práv poškodenej, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu